

نویسنده: برانکو مارسیتیکی «Branko Marcetic».
منبع و تاریخ نشر: ریسپونسیبل ستیت گرفت «2026-03-14».
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل».

نه چندان دیپلماتیک: ویتکوف، کوشنر وترامپ در حال پیشروی به سوی جنگ با ایران

***Not so diplomatic: Witkoff, Kushner, and
Trump's march to war in Iran***

گزارش‌ها نشان می‌دهد که دو نفر از مشاوران کلیدی رئیس جمهور،
توصیه‌های گمراه‌کننده‌ای ارائه داده‌اند که به سوق دادن ایالات متحده
به سمت درگیری کمک کرده است.

***Reports indicate that two of the president's key advisers offered
misleading advice that helped push the US toward conflict***

استیو ویتکاف، فرستاده ویژه خاورمیانه که دونالد ترامپ، رئیس جمهور، او را مأمور
مذاکره با ایران کرده بود، اخیراً خیلی شبیه یک دیپلمات به نظر نمی‌رسد.

ویتکاف در روز آغاز جنگ به شان هانیتی گفت: «تقریباً هیچ چیزی نمی‌تواند جلوی آنها را بگیرد، آنها منبع بی‌پایانی از [اورانیوم غنی‌شده] دارند. آنها فکر می‌کردند که می‌توانند ما را تحت فشار قرار دهند... خیلی خیلی واضح بود که این کار غیرممکن خواهد بود، احتمالاً تا جلسه دوم.»

او هفت روز پس از شروع درگیری به خبرنگاران گفت: «آنها در مورد داشتن سوخت غنی‌شده ۶۰٪ که برای ۱۱ بمب کافی است، لاف می‌زدند. آنها به من و جارد گفتند، 'ما قرار نیست چیزی را که نمی‌توانید از طریق نظامی به دست آورید، از طریق دیپلماتیک به شما بدهیم!' بنابراین می‌دانید، فکر می‌کنم آنها به تغییر نگرش نیاز دارند.»

او روز سه‌شنبه در مصاحبه‌ای با CNBC گفت: «در عرض یک سال، اگر کسی را داشتید که شجاعت انجام این کار را نداشت، ۳۰ یا ۴۰ بمب هسته‌ای داشتید.» اینها تنها برخی از اظهارات عمومی هستند که سوالات جدی در مورد نقش ویتکوف در شروع جنگ ایجاد کرده‌اند. ویتکوف و جرد کوشنر، داماد ترامپ و همکار مذاکره‌کننده اش، در آستانه مبارزات انتخاباتی به کاخ سفید گفتند که ایران صرفاً از مذاکرات برای خرید زمان استفاده می‌کند - نتیجه‌گیری‌ای که طبق حداقل سه گزارش جداگانه، در تصمیم ترامپ برای چراغ سبز به عملیات نقش داشت.

خود ترامپ علناً ادعا کرد که این دو نفر به او در ترغیب به جنگ کمک کرده‌اند. این تصمیم در پی یک کمپین فشار چند ماهه از سوی بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر اسرائیل، گرفته شد، کمپینی که با سناتور لیندسی گراهام (جمهوری خواه از کارولینای جنوبی)، متحد طرفدار جنگ ترامپ، هماهنگ شده بود و توسط گروهی از تندروهای بانفوذ قدیمی، مانند هانیتی و مارک لوین، ترغیب می‌شد.

اظهارات ویتکوف نه تنها به دلیل ماهیت عجیب و غریب جنگ طلبانه اش، تعجب برانگیز بوده است. چندین کارشناس و مقام خارجی نیز از ناآگاهی آشکار ویتکوف و کوشنر از مسائل فنی مربوطه شکایت کرده‌اند. بدر بن حمد البوسعیدی، وزیر امور خارجه عمان و میانجی مذاکرات، پس از مذاکرات با پرواز فوری به واشنگتن، به کاخ سفید و مردم آمریکا گفت که برخلاف اظهارات منفی ویتکوف و کوشنر، ایران امتیازاتی داده است که بسیار فراتر از توافق هسته‌ای سال ۲۰۱۵ باراک اوباما، رئیس‌جمهور آمریکا، بوده است.

داریل کیمبال، رئیس انجمن کنترل تسلیحات، به خبرنگار لورا روزن گفت که بر اساس گزارش رسمی مقامات ترامپ در مورد شکست مذاکرات، به نظر می‌رسد که این دو نفر مجموعه‌ای از مسائل فنی و تاریخی اساسی مربوط به مذاکرات را به طور فاجعه‌باری اشتباه فهمیده‌اند. در حالی که ویتکوف و کوشنر اصرار ایران بر ادامه استفاده از اورانیوم غنی‌شده ۲۰ درصد در رآکتور تحقیقاتی تهران (TRR) را به عنوان یک پرچم

قرمز می‌دانستند، هیچ مدرکی وجود ندارد که نشان دهد این رآکتور برای ساخت بمب استفاده می‌شود یا حتی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد.

کارشناسان هسته‌ای به MS NOW گفتند. با توجه به این روایت‌ها، چندین ناظر به این نتیجه رسیده‌اند که جنگ ممکن است به دلیل «عدم دانش هسته‌ای» ویتکوف و کوشنر و به این دلیل که «آنها فاقد تخصص فنی برای درک آنچه ایرانی‌ها در مذاکرات ارائه می‌دهند» آغاز شده باشد. در واقع، دولت ترامپ تصمیم گرفت متخصصان هسته‌ای را در تیم مذاکره‌کننده قرار ندهد، واقعیتی که بنا به گزارش‌ها ایرانی‌ها را گیج کرده است.

دیگران که از مذاکرات مطلع بوده‌اند، ادعاهای جدی‌تری مطرح کرده‌اند و مستقیماً روایت ویتکوف و کوشنر از آنچه اتفاق افتاده را به چالش کشیده‌اند. اشخاص ثالث حاضر در مذاکرات به MS NOW گفتند که ادعای ویتکوف مبنی بر اینکه ایرانی‌ها به داشتن اورانیوم غنی‌شده کافی برای ۱۱ بمب هسته‌ای افتخار کرده‌اند، هرگز اتفاق نیفتاده است.

یکی از دیپلمات‌های کشورهای خلیج فارس گفت که این ادعا - که ویتکوف آن را به عنوان تهدیدی ضمنی از سوی مذاکره‌کنندگان ایرانی برای فاکس نیوز مطرح کرد - «نادرست» است و ایرانی‌ها در عوض سعی داشتند بگویند «اگر ما به توافق برسیم و ایران از تحریم‌ها رهایی یابد، همه این مواد می‌توانند از بین بروند.» یک دیپلمات کشورهای خلیج فارس همچنین به این رسانه گفت که ویتکوف اظهارات رافائل گروسی، مدیر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA)، را تحریف کرده است. نماینده آمریکا ادعا کرد که ایران به جای توسعه ایزوتوپ‌های دارویی، در حال غنی‌سازی و ذخیره اورانیوم در رآکتور تحقیقاتی تهران است - ادعایی که «اصلاً درست نیست» و بر اساس مکالمه‌ای است که «توسط آقای ویتکوف کاملاً از متن خارج شده است». این دیپلمات گفت، این علاوه بر این واقعیت است که هم آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، از جمله خود گروسی، و هم ارزیابی‌های متعدد از سوی اطلاعات ایالات متحده و کارشناسان خارجی، نتیجه‌ای خلاف ادعاهای عمومی ویتکوف گرفته‌اند: اینکه ایران به تولید بمب هسته‌ای نزدیک نبوده و حتی به دنبال آن هم نبوده است.

در نتیجه، بنا به گزارش‌ها، مقامات ایرانی ویتکوف و کوشنر را نه تنها بی‌کفایت، بلکه عمداً گمراه‌کننده رئیس‌جمهور می‌دانند. و این فقط مربوط به ایرانی‌ها نیست. حتی طرف‌های غیرایرانی درگیر در مذاکرات نیز ظاهراً ویتکوف را به عنوان یک میانجی صادق نمی‌دیدند و یک دیپلمات خلیج فارس پیش از این از «تبلیغات جعلی ویتکوف از خود به عنوان یک «مرد صلح»» در طول مذاکرات سال گذشته شکایت کرده بود، مذاکراتی که به طور مشابه شاهد حمله دولت ترامپ به ایران در جریان مذاکرات بود.

این برداشت با روابط قوی این دو نفر با اسرائیل که مدت‌هاست از جنگ با ایران حمایت می‌کند، تقویت نمی‌شود. ویتکوف به عنوان یک حامی سرسخت اسرائیل شناخته می‌شود. او میریام ادلسون، حامی مالی بزرگ طرفدار اسرائیل را «دوست عزیز» خود

می‌داند و یک پیجر سفارشی را که توسط نتانیا هو و مقامات ارشد موساد به او هدیه داده شده است، با خود حمل می‌کند، اشاره‌ای به عملیاتی که در آن اسرائیل از راه دور هزاران پیجر را که ظاهراً متعلق به مقامات حزب‌الله بود، منفجر کرد. در طول مبارزات انتخاباتی ریاست جمهوری ۲۰۲۴، ویتکوف پس از آنکه جو بایدن، رئیس‌جمهور، ارسال بمب به این کشور را برای مدت کوتاهی متوقف کرد، مبالغه‌نگفتی از حامیان مالی طرفدار اسرائیل برای ترامپ جمع‌آوری کرد.

در همین حال، کوشنر در تمام عمر خود در جامعه طرفدار اسرائیل غرق بوده است. او در دوران کودکی نتانیا هو را به عنوان یک دوست خانوادگی می‌شناخت، و نخست‌وزیر آینده اسرائیل گاهی اوقات در طول بازدیدها اتاق خواب این نوجوان را قرض می‌گرفت.

طبق گزارش‌ها، کوشنر با مقامات نتانیا هو برای نوشتن سخنرانی ترامپ در سال ۲۰۱۶ در کمیته امور عمومی آمریکا و اسرائیل مشورت کرده است و او هم با چهره‌های تندرو طرفدار اسرائیل دوست است و هم به شهرک‌سازی‌های غیرقانونی در کرانه باختری پول اهدا کرده است. طبق گزارش‌ها، در آستانه جنگ و پس از آن، ویتکوف و کوشنر تقریباً هر روز با مقامات اسرائیلی، از جمله نتانیا هو و رئیس موساد، صحبت می‌کردند و ظاهراً مسئولیت‌های ویتکوف اکنون به هماهنگی با رهبران اسرائیل در مورد تلاش‌های جنگی علیه ایران گسترش یافته است. با توجه به احتمال مشارکت ویتکوف و کوشنر در هرگونه تلاش دیپلماتیک آینده با ایران، نیاز مبرمی به بررسی دقیق‌تر نقش این دو نفر در درگیر کردن ایالات متحده در جنگ دیگری در خاورمیانه، جنگی که به سرعت در حال تشدید است، توسط کنگره و مطبوعات وجود دارد. این تصور گسترده از سوی مفسران و شرکت‌کنندگان در مذاکرات وجود دارد که این دو نفر به دلیل بی‌کفایتی یا بدتر از آن، خرابکاری عمدی، به تضعیف یک راه‌حل مسالمت‌آمیز کمک کرده‌اند. با توجه به هزینه‌های مالی و انسانی جنگ برای مردم ایالات متحده، مردم آمریکا باید حقیقت را بدانند.

سطری چند در مورد نویسنده این مقاله

برانکو مارستیک

برانکو مارستیک نویسنده مجله ژاکوبین و نویسنده کتاب «مرد دیروز: پرونده‌ای علیه جو بایدن» است. آثار او در واشنگتن پست، گاردین، این تایمز و دیگران منتشر شده است.

----- با احترام «2026-04-01»

.....